

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Ústav ekonomie

Martina Čulíková

**Státní fond životního prostředí ČR se zaměřením na projekt
Zelená úsporám**

State Environmental Fund of the Czech Republic Focusing on
Green Savings Programme

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Eva Jílková, Ph.D.

Olomouc 2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené informační zdroje. Prohlašuji, že odevzdaná tištěná verze bakalářské práce se shoduje s elektronickou verzí vloženou do IS/STAG.

Olomouc

.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce paní Ing. Evě Jílkové, Ph.D. za ochotný a vlídný přístup, za odborné vedení, pomoc a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 Definice základních pojmů a vztahů v oblasti veřejné politiky.....	10
Veřejný zájem	10
1.2 Aktéři veřejné politiky	13
1.3 Nástroje veřejné politiky.....	14
1.4 Veřejný rozpočet	16
2 Mimorozpočtové fondy	19
2.1 Pojem fond, mimorozpočtový fond	19
2.2 Výhody a nevýhody mimorozpočtových fondů	19
2.3 Klasifikace mimorozpočtových fondů.....	20
2.3.1 Státní účelové fondy.....	20
2.3.2 Fondy podpory podnikání	21
2.3.3 Privatizační majetkové fondy	22
2.3.4 Svěrenecké fondy.....	22
3 Státní fondy	23
3.1 Historie státních fondů v ČR.....	23
3.2 Státní fondy v ČR v současnosti.....	Chyba! Záložka není definována.
3.2.1 Státní fond životního prostředí	24
3.2.2 Státní zemědělský intervenční fond	25
3.2.3 Státní fond dopravní infrastruktury.....	26
3.2.4 Státní fond rozvoje bydlení	27
3.2.5 Státní fond kultury	28
3.2.6 Státní fond kinematografie	29
4 Státní fond životního prostředí České republiky.....	31
4.1 Orgány Fondu.....	31
4.1.1 Ředitel Fondu	32
4.1.2 Rada Fondu.....	32
4.1.3 Výbor Fondu.....	33
4.2 Příjmová stránka Státního fondu životního prostředí	33
5 Zelená úsporám	34
5.1 O programu Nová zelená úsporám.....	34
5.2 Podmínky pro získání dotace.....	37

5.2.1	Bytové domy.....	37
5.2.2	Rodinné domy.....	40
5.3	Výše dotace.....	42
5.3.1	Bytové domy.....	42
5.3.2	Rodinné domy.....	45
5.4	Jak žádat o dotace.....	49
	Projekt zelená úsporám – zhodnocení.....	49
	ZÁVĚR.....	50
	ANOTACE.....	51
	SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ.....	53
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	56
	SEZNAM GRAFŮ.....	57
	SEZNAM TABULEK.....	58
	PŘÍLOHY.....	59

ÚVOD

Cílem této bakalářské práce bylo popsat fungování státních fondů a jejich financování a využitelnost pro veřejnou správu.

Tato práce je zaměřena na Státní fond životního prostředí a jeden z jeho nejznámějších projektů Zelená úsporám, který byl pro mne zajímavý tím, že čerpání dotací je dosažitelné i pro domácnosti a ne pouze pro právnické osoby. V roce 2014 vznikla jeho úprava pod názvem Nová zelená úsporám.

Tento fond byl zřízen roku 1991 a to zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí a vznikl díky spojení dvou zaniklých státních fondů: Státního fondu ochrany ovzduší a Státního fondu vodního hospodářství.

Podle amerických politiků by měly mít energetické úspory velký vliv i na potencionální nezaměstnanost. Kdy díky snížení škodlivých emisí, izolací budov a tvorbou nových pracovních míst bude zvyšován veřejný blahobyt a snižovaná nezaměstnanost a to za pomoci zvyšování úspor jednotlivých domácností. Díky tomuto projektu, který původem pochází z USA se inspirovala i česká republika a od roku 2009 vyhlásil Státní fond životního prostředí projekt Zelená úsporám.

Hospodaření jednotlivých fondů má své příznivce i odpůrce. Spory o tom jak by měli správně SF čerpat peníze ze státních rozpočtů a následně s nimi nakládat je lehce kontroverzní téma, které mě navedlo k této problematice.

Vzhledem k tomu že SF životního prostředí České republiky byl založen roku 1991, a od té doby vznikají nové a lepší projekty stejně jako je Nová zelená úsporám, MŽP likvidace škod po živelních pohromách, obnova vodního hospodářství atd. není pochyb, že SF nebudou tak velkou zátěží pro společnost.

Abych mohla provést komparaci, zda se podpora ze strany SFŽP na projektech „Zelená úsporám“ zlepšila či naopak jsem zvolila již úspěšně zrealizovaný projekt Zelená úsporám z kraje Vysočina a pokusím se ho srovnat s podobnou žádostí na projekt Nová zelená úsporám, která běží teprve krátce a to od roku 2015.

Tato bakalářská práce se dělí do dvou částí, na část teoretickou a praktickou.

Teoretická část se dělí na tři kapitoly, které jsou dále děleny do několika podkapitol.

Státní fond životního prostředí je založen na veřejném zájmu týkající se environmentálního rozvoje České republiky, je pod vedením Ministerstva životního prostředí a od toho se bude odvíjet první kapitola, která je věnována definování základních pojmů jako je veřejný zájem a veřejná politika, k čemu slouží, aktéři a nástroje.

Dále je popsán veřejný rozpočet, jako finanční zdroj veřejné politiky v rozpočtové soustavě, kam Státní fondy spadají.

V druhé kapitole se dozvíte co to je fond, mimorozpočtový fond, výhody a nevýhody fondů.

Poslední kapitola v teoretické části detailněji rozebírá Státní fond životního prostředí České republiky, jeho historii, orgány fondu, fungování fondu a jeho programy.

Praktická část se zaměřuje na již úspěšně zrealizovaný projekt zelená úsporám a porovnání projektu z první výzvy žádostí s třetí výzvou z roku 2015.

Podkapitoly se zaměřují na komparaci podmínek z programu 2012 – Zelená úsporám s podmínkami z programu 2015 – Nová zelená úsporám pro rodinné domy.

V závěru této bakalářské práce se věnuji popisu daného projektu a zhodnocení zjištěných výsledků.

V této práci jsem využila metody deskripce a to převážně v teoretické části a metodu komparace v části praktické, dále pak byla využita metoda analýzy.

1 DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ A VZTAHŮ V OBLASTI VEŘEJNÉ POLITIKY

Veřejná politika, z anglického *public policy*, je vědní disciplínou, která se formuje od 60. let 20. století z oborů sociologie, politologie, ekonomie, právní vědy a veřejné správy. Bývá charakterizována jako věda zkoumající souhrn vládních aktivit, které přímo či zprostředkovaně ovlivňují život občanů státu. Analyzuje, co vlády dělají, z jakého důvodu, jakým způsobem a jak tuto činnost zefektivnit.¹ Veřejná politika má za úkol řešení společenských problémů, které jsou zaměřeny hlavně na vývoj společnosti a které není možné vyřešit tržními mechanismy, soukromým sektorem. Jedná se tedy o vědní disciplínu, která analyzuje procesy formování a uplatňování **veřejného zájmu** veřejným sektorem.²

Veřejný zájem

Pojem „veřejný zájem“ můžeme objevit v českých i mezinárodních normách jako například v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod³, avšak tento pojem v nich není přesně definován.

Nové vymezení tohoto pojmu můžeme nově najít v Rozsudku z 10. května 2013 Nejvyššího správního soudu⁴, který jedná ve věci výstavby společnosti Skanska, a. s., v oblasti přírodní památky Milíčovské rybníky a les na Jižním Městě. Tato společnost dostala od Ministerstvo životního prostředí výjimku, díky které mohla začít stavět v dané oblasti. Tato výjimka se týkala zvláště chráněných živočichů s odůvodněním veřejného zájmu na výstavbě bytů. Proti tomuto byla podána žaloba, které městský soud vyhověl. Rozsudek soudu byl napaden společností Skanska kasační stížností. Nejvyšší správní soud se zabýval zákonností udělené výjimky a otázkou, v jakých případech smí

¹ Malíková, Ludmila. *Veřejná politika. Aktéři a procesy*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 111 s. ISBN 80-223-1800-0. s. 18.

² Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

³ V Ústavě se o veřejném zájmu hovoří v Hlavě druhého článku 30 odst. 1, který říká, že „Pro vyšetření věci veřejného zájmu může Poslanecká sněmovna zřídit vyšetřovací komisi, navrhne-li to nejméně pětina poslanců.“ V Listině základních práv a svobod nalezneme pojem veřejný zájem hned v několika článcích, uvedu např. Hlava druhá Oddíl první článek 11 odst. 4 – „Vylastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.“ Či Oddíl druhý článek 18 odst. 1 – „Petiční právo je zaručeno; ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.“

⁴ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 65/2012 ze dne 10. 5. 2013, [on-line]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0065_6As_120_20130521155800_prevedeno.pdf

být daná výjimka zdůvodněna veřejným zájmem. Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu „*musí být veřejný zájem správním orgánem výslovně formulován ve vztahu ke konkrétně řešené záležitosti*“⁵. Je zapotřebí veřejný zájem také vyvodit z právní úpravy, politiky, z posouzení různých hodnotových hledisek podle úkolů veřejné správy v příslušné oblasti, tj. sociální, ochrany životního prostředí, kulturní apod.⁶, musí být správně rozlišeny od soukromého zájmu. Podíváme-li se znovu na výše zmíněný případ, je nepochybně veřejným zájmem ochrana ohrožených živočichů. Společnosti se však nepodařilo dostatečně odůvodnit, v čem vidí veřejný zájem. Realizovala tak investiční záměr, jehož cílem byl zisk, i přesto že zde vznikl jako vedlejší produkt uspokojení bytové potřeby, ještě to nemusí znamenat odpovídající veřejný zájem.⁷

Podle teorie, nejčastěji používaná Lippmanova definice říká: „*Veřejný zájem je zřejmě tím, co by si lidé vybrali, kdyby viděli jasně a racionálně, a jednali nezáujatě a s dobrými úmysly*“.⁸ Tím pádem veřejný zájem musí mít „vyšší princip“, který převyšuje zájem jednotlivce či celých skupin. Má tedy „nadindividuální“ charakter.⁹

⁵ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 65/2012 ze dne 10. 5. 2013, [on-line], s. 11. Dostupné z:

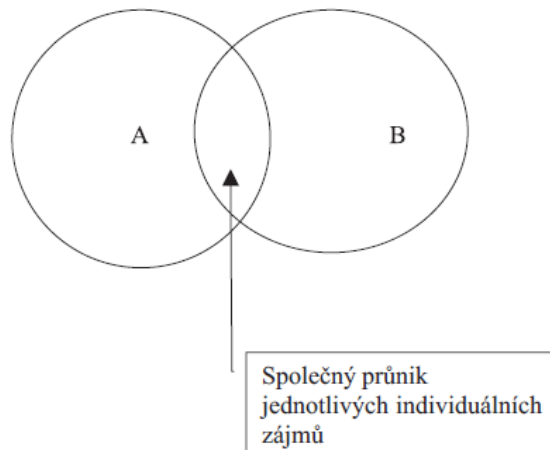
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0065_6As_120_20130521155800_prevedeno.pdf

⁶ Dostálová, Sylva. *Veřejný zájem musí být přesvědčivě odlišen od zájmu soukromého* [on-line]. Nejvyšší správní soud, 2013 [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz/Verejny-zajem-musi-byt-presvedcive-odlisen-od-zajmu-soukromeho/art/962>

⁷ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

⁸ Potůček, Martin. *Veřejné zájmy a veřejná politika* [on-line]. Přednáška v rámci kurzu „Veřejná politika“. 2012, [cit. 7. července 2013]. Dostupné z: http://www.martinpotucek.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=179%3Averejna-politika-jsm521&catid=35%3Aostatni-kurzy&Itemid=80&lang=cs s. 4.

⁹ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

Legenda:

A...individuální zájem jedince A

B...individuální zájem jedince B

Obr. 1: Veřejný zájem jako nadindividuální zájem

Pramen: Ochrana, F. *Veřejné rozpočty jako nástroj veřejné politiky a strategického vládnutí. Veřejná politika, veřejná volba, veřejný zájem.* 2005. s. 34.

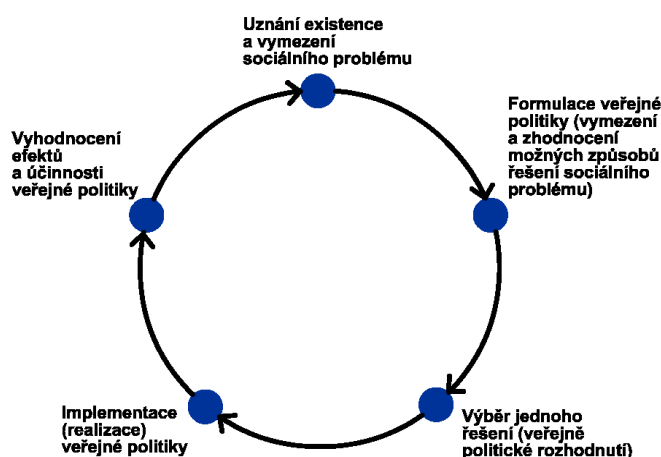
Jak je vidět na schématu výše, průnikem jednotlivých individuálních zájmů, zájmů lidí a občanů.

Veřejný zájem se může stát předmětem veřejné politiky až tehdy, je-li jako veřejný uznán – dostane ve veřejné politice dostatečnou preferenci. Týká se to tedy zajištění takových veřejných statků, které jsou individuálně nepřiraditelné a mohou být tak v užívání celé společnosti či většími skupinami a společnost je má v dostupnosti.¹⁰

Uznání existence a definováním společenského problému je prvním krokem veřejné politiky jako politického cyklu, jak můžeme poznat na následujícím schématu.¹¹

¹⁰ Purkrabek, Miroslav. *Veřejný zájem a stárnutí* [on-line]. 1999. [cit. 7. července 2013]. Dostupné z: http://www.martinpotucek.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=178%3Acerejna-politika-sm501&catid=35%3Aostatni-kurzy&Itemid=80&lang=cs s. 23, 24.

¹¹ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

Obr. 2: Jednoduchý model politického cyklu

Pramen: Potůček, M. *Veřejná politika – modely, procesy, aktéři*. 2012. s. 8.

1.2 Aktéři veřejné politiky

Na vymezení a zhodnocení eventuálních způsobů řešení daného problému a na veřejně politickém rozhodnutí se v oblasti SF podílejí především následující aktéři:

- **Občané**, a to prostřednictvím politických stran, kterou zvolili, a nebo účastí a angažovaností v různých zájmových skupinách;
- **Úředníci**, kteří znají kroky a mají možnost dělat jednotlivá rozhodnutí, která pak uvádějí v platnost;
- **Odborníci**, kteří se dokáží orientovat v dané problematice a i v způsobech řešení. Nejsou často vidět na veřejnosti, ale mají však zásadní vliv na finální podobě vyřešeného problému.¹²

Mezi dalšího významného aktéra je třeba uvést i **masová média**, která dobře zvolenými slovy a prostředky ovlivňují postoje občanů a tím i jejich volební právo.¹³

Tito aktéři předkládají své požadavky a problémy a požadují po vládě jejich akceptování a řešení. Pokud vláda dané problémy akceptuje, přechází se na návrhy možných řešení, které zpracovávají odborníci. Ti mohou do svých návrhů zapracovat

¹²Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

¹³ Potůček, Martin a kol. *Veřejná politika*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 399 s. ISBN 80-86429-50-4. s. 39.

i možná řešení navržená ostatními aktéry. Navrhnutá řešení procházejí vyhodnocením, a pokud se aktéři domluví na společném řešení, vláda schválí zdroje a vypracuje realizační program.¹⁴

K tomuto je nutné pracovat s tzv. nástroji veřejné politiky.

1.3 Nástroje veřejné politiky

Nástroje veřejné politiky jsou prostředky, které mají zabezpečit dosáhnoutí daných politických cílů.

Vládě k tomu slouží celá řada nástrojů. Mezi nejznámější podle Malíkové¹⁵ patří (příklady z pohledu kinematografie):

- **Legislativní** – právní nástroje (např. Zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů);
- **Ekonomické** – daně, dotace, uživatelské poplatky aj. (např. poplatek z kinematografického představení), určující – státní rozpočet;
- **Organizačně-administrativní** – např. zvyšování kvality lidských zdrojů;
- **Informační** – např. povinnost zveřejňovat informace (např. informace o rozpočtu Fondu).

Jako nejdůležitější nástroj se jeví nástroj legislativní. Tvorbou nových zákonů a jiných právních předpisů či jejich změny se stanovují práva a povinnosti příslušných subjektů a stanovují se sankce.¹⁶

Další fází politického cyklu je fáze implementace neboli realizace veřejné politiky. Jedná se o proces, ve kterém dochází k přeměně již formulovaných cílů do konkrétní politiky.

Poslední fází politického cyklu je vyhodnocení efektů a účinnosti veřejné politiky. Jedná se o proces, v kterém se vyhodnocují výsledky dosáhnuté naplněním příslušného cíle. Cílem tohoto procesu by mělo být vyhodnocení, jak byla daná politika úspěšná, nalezení nových problémů a jevů v daném prostředí a na základě toho určení

¹⁴ Malíková, L. *Veřejná politika. Aktéři a procesy*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 111 s. ISBN 80-223-1800-0. s. 54.

¹⁵ Malíková, L. *Veřejná politika. Aktéři a procesy*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 111 s. ISBN 80-223-1800-0. s. 28.

¹⁶ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

dalších postupů. Dá se říci, že cyklus tvorby veřejné politiky je nikdy nekončící proces.¹⁷

K tomuto politickému cyklu a jeho jednotlivým fázím je potřeba prostředků, které budou reagovat na vzniklé situace a které umožní sledovat i účinnost a efektivnost veřejné politiky. Takovým prostředkem je veřejný rozpočet. Veřejná politika potřebuje k uskutečňování svých cílů finanční zdroje, které získává právě prostřednictvím veřejného rozpočtu.¹⁸

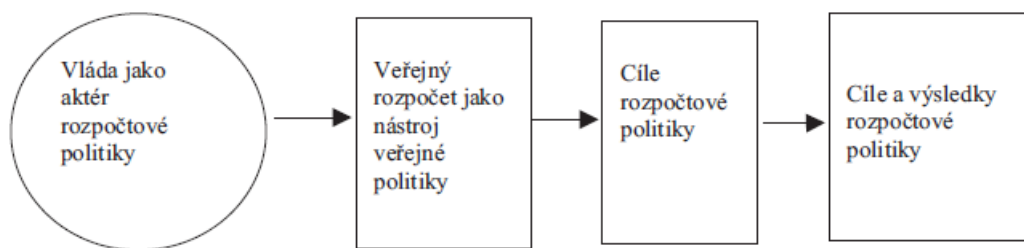
¹⁷ Malíková, L. *Veřejná politika. Aktéři a procesy*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 111 s. ISBN 80-223-1800-0. s. 60.

¹⁸ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

1.4 Veřejný rozpočet¹⁹

Na veřejný rozpočet lze nahlížet z několika úhlů pohledu, a to podle Tomáškové²⁰ jako na:

- **finanční plán na určité období** – veřejný rozpočet se vždy sestavuje na určité období neboli rozpočtové období, které je u nás shodné s kalendářním rokem,
- **bilanci** – veřejný rozpočet zahrnuje všechny běžné a kapitálové příjmy a výdaje, které jsou během rozpočtového období postupně přijímány a vydávány,
- **peněžní fond financující aktivity veřejné politiky** - veřejný rozpočet tvoří veřejné příjmy a veřejné výdaje, kdy veřejnými příjmy jsou kryty určité veřejné výdaje,
- **významný nástroj veřejné politiky** – kde je veřejný rozpočet uplatňován jako stabilizační nástroj, kdy stát úmyslně využívá příjmy a výdaje k ovlivnění ekonomiky a ke krytí jednotlivých vládních výdajů. Vztah vlády a veřejného rozpočtu vykresluje následující schéma.

Obr. 3: Role vlády ve využití veřejného rozpočtu jako nástroje veřejné politiky

Pramen: Ochrana, F. *Veřejné rozpočty jako nástroj veřejné politiky a strategického vládnutí. Veřejná politika, veřejná volba, veřejný zájem*. 2005. s. 6.

¹⁹ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

²⁰ Tomášková, Eva. *Veřejné finance*. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-210-4177-3. s. 28 – 31.

V tomto vztahu „vláda vystupuje jako aktér rozpočtové politiky, veřejný rozpočet jako nástroj veřejné politiky“²¹.

V České republice nalezneme veřejné rozpočty ve formě veřejné rozpočtové soustavy, která zahrnuje:

- nadnárodní rozpočet,
- státní rozpočet,
- státní mimorozpočtové fondy,
- rozpočty organizačních složek státu a rozpočty příspěvkových organizací,
- rozpočty územní samosprávy.²²

Rozpočtová soustava je tedy souhrn všech veřejných rozpočtů.

Nadnárodní rozpočet je rozpočtem nadnárodního uskupení, v případě České republiky se jedná o rozpočet Evropské unie.

Nejdůležitějším veřejným rozpočtem je státní rozpočet, který hraje hlavní roli při realizaci veřejné politiky. Jedná se o plán hospodaření státu upravený zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů. Účet státního rozpočtu vede Česká národní banka.²³

Do státních mimorozpočtových fondů patří např. Státní fond kultury, Státní fond životního prostředí nebo fond, kterým se zabývá tato práce – Státní fond kinematografie. Dále sem patří i rozpočty zdravotních pojišťoven a také účelové vládní agentury, např. Česká konsolidační agentura, Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond, a. s. Mimorozpočtové fondy mohou být zakládány i na samosprávné úrovni²⁴. Vystupují vedle veřejného rozpočtu relativně samostatně, mají vlastní příjmy a výdaje a podrobněji jsou popsány v následující kapitole.²⁵

Příspěvkové organizace jsou zřizovány státem, krajem či obcemi. Jejich rozpočty musí být vždy sestaveny jako vyrovnané a mohou obsahovat jen náklady

²¹ Ochrana, František. *Veřejné rozpočty jako nástroj veřejné politiky a strategického vládnutí. Veřejná politika, veřejná volba, veřejný zájem*. Praha: CESES FSV Univerzita Karlova, 2005. 53 s. ISSN 1801-1659. s. 6.

²² Tomášková, Eva. *Veřejné finance*. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-210-4177-3. s. 24.

²³ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

²⁴ Dle § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů mohou územní samosprávné celky zřizovat peněžní fondy, a to účelové anebo bez účelového určení.

²⁵ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

a výnosy, které souvisejí s jejich poskytovanými službami.

Do rozpočtů územní samosprávy se zahrnují rozpočty obcí a rozpočty vyšších územních samosprávných celků.

2 MIMOROZPOČTOVÉ FONDY

Vedle veřejných rozpočtů je zřizována i řada fondů, která působí vedle veřejných rozpočtů relativně samostatně. Tyto fondy mají vlastní příjmy a vlastní výdaje a jsou nazývány mimorozpočtovými fondy.

2.1 Pojem fond, mimorozpočtový fond

Pojem fond je definován jako „*souhrn majetku, obvykle finančního, určený pro konkrétní účel*“.²⁶ Tyto fondy jsou obecně charakterizovány jako právnické osoby. Spravují peněžní prostředky a majetek pro určitý účel, nejčastěji se tak jedná o fondy účelové.

Mimorozpočtové fondy jsou zřizovány vedle veřejných rozpočtů samostatnými zákony. Jejich hospodaření se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech.²⁷ Hospodaří s veřejnými prostředky a o jejich hospodaření se rozhoduje veřejnou volbou. Mohou mít finanční vztah k příslušnému veřejnému rozpočtu, nejčastěji státnímu.²⁸ Z těchto důvodů jsou součástí rozpočtové soustavy.²⁹

2.2 Výhody a nevýhody mimorozpočtových fondů

Veřejné rozpočty nemají mezi svými příjmy a výdaji žádnou účelovou vazbu. V tomto je spatřován hlavní rozdíl mezi veřejným rozpočtem a mimorozpočtovým fondem. V mimorozpočtových fondech existuje přísná účelová vazba mezi určitými druhy příjmů a výdajů³⁰, což má své výhody i nevýhody.³¹

Přísná účelovost může vést k situacím, kdy v některém účelovém fondu finanční prostředky přebývají a v jiném jich je naopak nedostatek. Tyto prostředky ovšem nelze z jednoho fondu do druhého přesunout. Přesunutí lze provést až při schvalování rozpočtového hospodaření na další rok, což vede k menší flexibilitě přerozdělování zdrojů. Čím je více účelových fondů v rozpočtové soustavě, tím více se dělí veřejné

²⁶ Slovník cizích slov [on-line] – *Fond* [cit. 7. července 2013]. Dostupné z: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=fond

²⁷ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ Peková, Jitka. *Veřejné finance - úvod do problematiky*. Praha: Nakladatelství ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4. Str. 117 a Tomášková, Eva. *Veřejné finance*. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-210-4177-3. s. 59.

²⁹ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

příjmy a je velice těžké určit vhodné příjmy pro jednotlivé mimorozpočtové fondy. V některých fondech mohou být finanční prostředky dostačující, v jiných nemusí.³² Mezi další nevýhodu mimorozpočtových fondů lze spatřovat i situaci, kdy se daný veřejný příjem stane zavedeným a není myšleno více na financování nových priorit.

Fondové hospodaření má však i své výhody. Fond se svými prostředky je využíván jen k účelům, kvůli kterým byl zřízen a nevyužité prostředky z dotací nepropadávají, ale je možné je použít na danou potřebu v následujícím roce.³³

2.3 Klasifikace mimorozpočtových fondů

Mimorozpočtové fondy se klasifikují podle různých kritérií, a to podle zaměření nebo charakteru fondu či podle jeho působnosti.

V České republice je hlavní rozdělení následující:

- státní (účelové) fondy,
- fondy podpory podnikání,
- privatizační (majetkové) fondy,
- svěřenecké (pojistné) fondy.³⁴

2.3.1 Státní účelové fondy

Státní účelové fondy jsou zřizovány „*pro finanční zabezpečení zvlášť stanovených úkolů*“.³⁵ Jedná se o zabezpečení takových úkolů, které jsou významné pro vládu anebo kde chce vláda ovlivnit tržní podmínky. Státní účelové fondy při tom hospodaří s prostředky pro ně určenými. Jedná se o právnické osoby, které spravují příslušná odvětvová ministerstva. Jsou zřizovány zákonem, který též stanoví jejich finanční zdroje a způsoby jejich použití. Tyto zákony jsou zvláštním právním předpisem

³⁰ Peková, Jitka. *Veřejné finance - úvod do problematiky*. Praha: Nakladatelství ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4. s. 117.

³¹ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

³² Tamtéž.

³³ Peková, Jitka. *Veřejné finance - úvod do problematiky*. Praha: Nakladatelství ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4. s. 118.

³⁴ Šelešovský, Jan a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. Brno: Masarykova Univerzita, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8. s. 8.

³⁵ § 28 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

vůči rozpočtovým pravidlům, která jsou právním předpisem obecným. Státní fondy získávají ze státního rozpočtu své prostředky, s kterými posléze hospodaří samostatně. Neručí za závazky státu a stát neručí za závazky fondu. Fondy mají i své vlastní příjmy, např. mohou získávat dotace, získávat nebo poskytovat úvěry, nakládat se svými volnými prostředky apod. Každý rok sestavují rozpočty, které schvaluje Poslanecká sněmovna ČR. Státní účelové fondy poskytují přísně účelové dotace a nízko úročené či bezúročné půjčky subjektům splňujícím předem stanovené podmínky.³⁶ Název státního fondu musí vždy obsahovat spojení „státní fond“. V současné době u nás existují níže uvedené státní fondy, které jsou blíže rozebrány v následující kapitole:

- Státní fond životního prostředí,
- Státní zemědělský intervenční fond,
- Státní fond dopravní infrastruktury,
- Státní fond rozvoje bydlení,
- Státní fond kultury,
- Státní fond kinematografie.

2.3.2 Fondy podpory podnikání

Fondy podpory podnikání jsou určeny na podporu podnikání. Nemusí mít však vždy formu fondů, ale může jít např. o různé vládní agentury, které podporují malé

a střední podnikání či vědu a výzkum finančním i nefinančním způsobem. Jsou zakládány vládou podle zvláštních zákonů nebo obchodní legislativy. Tyto fondy získávají prostředky z výsledků působení na finančním a kapitálovém trhu a ze státního rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladní správa. V současné době do těchto fondů řadíme³⁷:

- Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s.,
- Exportní a garanční pojišťovací společnost, a. s.,

³⁶ Tomášková, Eva. *Veřejné finance*. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-210-4177-3. s. 59, 60.

³⁷ Tomášková, Eva. *Veřejné finance*. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-210-4177-3. s. 63.

- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.,³⁸
- Česká exportní banka, a. s.,
- Konsolidační banka, a. s.,
- Česká konsolidační agentura.

2.3.3 Privatizační majetkové fondy

Privatizační fondy jsou fondy zvláštního druhu, které se objevují v transformačních ekonomikách a mají dočasný charakter. Tyto fondy soustřeďují prostředky z privatizace, které se používají jen na vymezené účely, např. na odstraňování ekologických škod, ozdravení ekonomiky apod. Mezi tyto fondy u nás řadíme:

- Fond národního majetku České republiky - zanikl v roce 2005 a jeho agenda přešla na Ministerstvo financí,
- Pozemkový fond – zanikl v roce 2012 a jeho agenda přešla na nově vzniklý Státní pozemkový úřad.

2.3.4 Svěřenecké fondy

Svěřenecké fondy hospodaří se svěřenými prostředky třetích osob určené na sociální a zdravotní pojištění. Hlavním příjmem těchto fondů jsou povinné příspěvky na zdravotní a sociální pojištění. Do těchto fondů spadá:

- Fond sociálního zabezpečení,
- Fond zdravotního pojištění.

³⁸ Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

3 STÁTNÍ FONDY

3.1 Historie státních fondů v ČR

Státní fondy mají na našem území dlouholetou historii. Za první státní fondy České republiky můžeme považovat Fond národní obnovy a Národní pozemkový fond, které byly zřízeny v rámci tzv. Benešových dekretů³⁹. Tyto fondy shromažďovaly majetek zabavený v rámci výše uvedených dekretů, který dále v přidělovém řízení přidělovaly oprávněným uchazečům⁴⁰.

Za další státní fond v ČR považujeme Státní fond pro zúrodnění půdy, který byl zřízen zákonem České národní rady č. 77/1969 Sb., o Státním fondu pro zúrodnění půdy. Od dnešních státních fondů se lišil tím, že nebyl samostatnou právnickou osobou, ale relativně samostatným účtem Ministerstva zemědělství⁴¹. Jeho prostřednictvím se přidělovaly zemědělským subjektům půjčky a dotace na zúrodnění zemědělské půdy. Hlavním příjmem tohoto fondu byly poplatky za odnětí ze zemědělského půdního fondu. Většina úkolů postupně přecházela na jiné instituce, až byl fond v roce 2006 z. č. 94/2005 Sb. zrušen. Dalšími fondy byly Státní fond vodního hospodářství, který byl zřízen v roce 1967 statutem, a Fond ochrany ovzduší, který byl zřízen v roce 1977 směrnicí Ministerstva lesního a vodního hospodářství. Oba tyto fondy se v roce 1991 staly součástí Státního fondu životního prostředí⁴².

V roce 1991 byly na základě transformace ekonomiky zřízeny dva privatizační státní fondy – Fond národního majetku České republiky⁴³ a Pozemkový fond České republiky⁴⁴. Příjmem obou fondů se staly příjmy z privatizace. Hlavním úkolem Fondu národního majetku byla správa státního majetku, který se privatizoval podle

³⁹ Dekret presidenta republiky č. 108/1945 Sb. ze dne 25. října 1945 o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy (tzv. Benešovy dekrety).

⁴⁰ Odd. 2 § 7 odst. 1 dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb. ze dne 25. října 1945 o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy.

⁴¹ Slaviček, Petr. *Státní fondy v České republice*. Praha: Komora auditorů České republiky, 2010. roč. 17. č. 7 ISSN 1210-9096. s. 8.

⁴² § 6 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴³ Zákon České národní rady č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky.

⁴⁴ Zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky.

schváleného privatizačního projektu⁴⁵. Fond byl zrušen v roce 2005⁴⁶ a veškerá jeho agenda a účty přešly na Ministerstvo financí. Úkolem Pozemkového fondu byla správa a prodej pozemků a objektů státu na soukromé osoby⁴⁷. Tento fond byl zrušen v roce 2012 a jeho agendu převzal nově vzniklý Státní pozemkový úřad⁴⁸. Oba dva fondy ale nebyly typickými státními fondy, což je zřejmé již z jejich názvu, který nenese pro státní fondy povinné označení “státní fond”.

V roce 1993 byl zřízen Fond dětí a mládeže⁴⁹, jehož posláním měla být podpora dětských a mládežnických organizací. K tomu měl využívat majetek převedený ze Socialistického svazu mládeže. Fond však neplnil svůj účel a majetek využíval ke komerčním účelům⁵⁰. Od roku 2000 byl v likvidaci a nakonec byl zrušen zákonem č. 364/2000 Sb., o zrušení Fondu dětí a mládeže a o změnách některých zákonů.

3.2.1 Státní fond životního prostředí

Státní fond životního prostředí České republiky byl zřízen v roce 1991 zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky. Na ty navazují prováděcí předpisy jako Statut Státního fondu životního prostředí, jednací řád Rady Fondu, Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků z Fondu a její přílohy, které upravují podmínky pro poskytování podpory pro příslušné období⁵¹. Součástí tohoto fondu se staly i dosavadní Státní fond vodního hospodářství, který fungoval od roku 1967, a Fond ochrany ovzduší fungující od roku 1977. Správcem je Ministerstvo životního prostředí, jehož ministr jmenuje a odvolává ředitele Fondu. Daný ministr též rozhoduje o poskytování finančních prostředků z Fondu na základě doporučení Rady Fondu, kterou jmenuje jako svůj poradní orgán.

⁴⁵ Privatizační projekt viz § 2 zákona České národní rady č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky.

⁴⁶ Zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky.

⁴⁷ § 2 zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky.

⁴⁸ Zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů

⁴⁹ Zákonem č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže.

⁵⁰ Viz Kontrolní závěr NKÚ z kontroly č. 96/37 [on-line] - „*Hospodaření Fondu dětí a mládeže s jeho rozpočtovými prostředky a s majetkem bývalého SSM ve vlstnictví České republiky*“ [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <http://www.nku.cz/kon-zavery/K96037.pdf>

⁵¹ Státní fond životního prostředí České republiky [on-line] - *Státní fond životního prostředí České republiky* [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <https://www.sfzp.cz/sekce/92/statni-fond-zivotniho-prostredi-cr/>

Státní fond životního prostředí je velice významným finančním zdrojem. Slouží k ochraně a zlepšování stavu životního prostředí v České republice a dále se podílí na plnění závazků z mezinárodních smluv o ochraně životního prostředí, kterými je Česká republika vázána, a závazků, které vyplývají z členství v Evropské Unii. Rozsah jeho celkové činnosti je upraven v jeho statutu.⁵²

Příjmy Fondu jsou tvořeny, nepočítáme-li dotace ze státního rozpočtu, v první řadě z plateb za znečišťování či poškozování životního prostředí. Přesněji se jedná o poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, o poplatky za vypouštění škodlivých látek do ovzduší a o poplatky podle zákona o odpadech. Další příjmy Fondu tvoří například splátky a úroky z poskytnutých půjček, podíly na výnosu daní, poplatky za odběr podzemních vod, pokuty uložené za porušení předpisů a opatření v oblasti ochrany životního prostředí, příspěvky právnických a fyzických osob.⁵³

Fond si pro své finanční hospodaření zřídil samostatný bankovní účet.

Výdaje tohoto Fondu jsou stanoveny § 3 odst. 1 zákona o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se zejména o podporu investičních a neinvestičních akcí právnických a fyzických osob souvisejících s ochranou a zlepšováním životního prostředí, o podporu výzkumu, vývoje, výroby a zavádění technologií v oblasti životního prostředí a dále například o podporu monitorování složek životního prostředí a ekologických procesů. Fond rovněž podporuje výchovné akce a šíření informací o životním prostředí.

Na dané prostředky však není právní nárok a poskytují se těm žadatelům, kteří splňují podmínky dané statutem a směrnicí. Žádost posuzuje Rada Fondu, a to zejména z hlediska ekologické a ekonomické výhodnosti a celoplošných zájmů.

3.2.2 Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond vznikl ze Státního fondu tržní regulace v roce 2000. Jeho činnost se řídí zákonem č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 252/1997 Sb.,

⁵² Srov. HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

⁵³ Viz k tomu § 2 odst. 1 zákona č. 388/1991 Sb. o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, nařízeními Rady nebo Komise Evropských společenství a nařízeními vlády vydanými k provedení zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu a zákona o zemědělství. Správcem tohoto fondu je Ministerstvo zemědělství v čele s ministrem zemědělství. Orgánem fondu je Dozorčí rada, jakožto kontrolní orgán. Jedná se o jedinou platební agenturu v České republice pro Společnou zemědělskou politiku. Zprostředkovává finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů, jejím hlavním úkolem je zajištění administrace a kontrola plateb z Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského rybářského fondu.⁵⁴ Rozpočet Fondu je projednáván spolu se státním rozpočtem Poslaneckou sněmovnou. Mezi jeho činnosti spadá rozhodování o poskytnutí dotace a kontrolování plnění podmínek poskytnutí dotace, provádění intervenčních nákupů zemědělských výrobků a potravin a zajištění jejich skladování, případně zpracování a provádění vládou schválených programů zaměřených na nepotravinářské využití a zpracování zemědělských výrobků, provádění činností souvisejících se systémem produkčních kvót, poskytování subvence při vývozu zemědělských výrobků a potravin aj.⁵⁵ Marketingově podporuje značky Klasa a Regionální potravina.⁵⁶

Finančními zdroji Fondu jsou především dotace ze státního rozpočtu účelově určená, dotace ze státního rozpočtu účelově určená na krytí správních výdajů Fondu a podpory poskytnuté Evropskými společenstvími nebo jiným zahraničním subjektem. Fond dále získává příjmy z prodeje zemědělských výrobků a potravin, které nakoupil, z úvěrů, které poskytl nebo z úroků z vkladů či výnosů z cenných papírů.⁵⁷

3.2.3 Státní fond dopravní infrastruktury

„Státní fond dopravní infrastruktury byl zřízen v roce 2000 zákonem č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury. Jeho správcem je Ministerstvo dopravy.

⁵⁴ Státní zemědělský intervenční fond [on-line] - *Co je SZIF* [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/co-je-szif>

⁵⁵ Podrobněji viz § 1 odst. 2 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁶ Značkou Klasa jsou označovány nejkvalitnější potravinářské a zemědělské výrobky, značkou Regionální potravina nejkvalitnější potravinářské a zemědělské výrobky z krajských soutěží.

⁵⁷ Podrobněji viz § 6a odst. 1 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Tento fond vznikl za účelem výstavby, modernizace a údržby silnic, dálnic, železnic a vodních cest.

Dalšími výdaji tohoto fondu jsou např.:

- poskytování příspěvků na průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti zaměřené na výstavbu, modernizaci a opravy silnic a dálnic, dopravně významných vodních cest a staveb celostátních a regionálních drah,
- poskytování příspěvků pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace,
- poskytování příspěvků na výstavbu a údržbu cyklistických stezek aj.⁵⁸

Mezi příjmy tohoto fondu patří zejména poplatky za využití dálnic a vysokorychlostních silnic, podíl z výnosů spotřební daně z minerálních olejů, příspěvky z Evropské komise poskytované prostřednictvím příslušných Evropských fondů, dotace ze státního rozpočtu, dary aj.⁵⁹

Fond se skládá z Výboru, Dozorčí rady a ředitele. Výbor má devět členů, kteří jsou jmenováni vládou. V čele stojí ministr. Pod jejich úkoly spadá především schvalování návrhu rozpočtu Fondu, uvolňování prostředků na investiční akce podle schváleného statutu Fondu, či jmenování a odvolání ředitele Fondu. Dozorčí rada je kontrolní orgán Fondu, který dohlíží na činnost a hospodaření Fondu. Statutárním orgánem, který řídí činnost Fondu, je ředitel.⁶⁰

3.2.4 Státní fond rozvoje bydlení

„Státní fond rozvoje bydlení vznikl v roce 2000. Byl zřízen zákonem č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Správcem Fondu je Ministerstvo pro místní rozvoj. Státní fond rozvoje bydlení je ekonomickým nástrojem podpory bydlení.

⁵⁸ Podrobněji viz § 2 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ Podrobněji viz § 4 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁰ HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

Příjmy Fondu jsou uvedeny v § 2 výše uvedeného zákona a tvoří jej především dotace ze státního rozpočtu, příjmy z vydaných dluhopisů, výnosy z veřejných sbírek, které organizuje, prostředky ze strukturálních fondů Evropských společenství, splátky z poskytnutých úvěrů, úroky z vkladů, penále a jiné platby získané v souvislosti s použitím prostředků Fondu.

Informace o použití prostředků fondu se nalézají v § 3 téhož zákona. Využívají se zejména na programy určené na podporu bydlení – poskytuje např. úvěry na výstavbu nájemních bytů (Program na výstavbu nájemních bytů) nebo úvěry na opravy a modernizace domů – Panel 2013. Dále poskytuje záruky za splácení úvěrů na výstavbu nájemních bytů, úvěry na modernizaci bytů pro obce, Povodňové programy.⁶¹ Dále se finanční prostředky fondu dají použít např. na nákup státních dluhopisů, k úhradě nákladů spojených se správou a činností fondů a k úhradě nákladů spojených s podporou informační a poradenské činnosti v oblasti bydlení.

Vrcholným orgánem je Výbor Fondu, v jehož čele stojí ministr. Jejich jednání upravuje jednací řád. Kontrolním orgánem Fondu je Dozorčí rada, která kontroluje hospodaření a činnost Fondu. Statutárním orgánem je ředitel Fondu, který je zároveň jeho zaměstnancem. Činnost a organizaci Fondu upravuje statut Fondu.

V roce 2011/2012 Nejvyšší kontrolní úřad provedl kontrolu hospodaření v letech 2008–2010 tohoto fondu a na základě této kontrolní akce doporučil zvážit jeho přínos. Nejvyšší kontrolní úřad dospěl k závěru, že Fond již neplní svůj původní účel dle zákona o rozpočtových pravidlech a ani jeho účetnictví není zcela v pořádku⁶². Přesto se ale dál tento Fond těší značné oblibě.⁶³

3.2.5 Státní fond kultury

„Státní fond kultury vznikl v roce 1992 zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky. Mezi další předpisy tohoto Fondu se řadí statut Fondu a jednací řád Fondu. Jeho správcem je Ministerstvo kultury, v čele stojí ministr kultury. Jedná se o fond, jehož úkolem je podpora kulturní politiky státu, ochrana kulturního dědictví a ochrana státních kulturních památek. K tomu využívá svých finančních zdrojů, kterými jsou:

⁶¹Více informací na Státní fond rozvoje bydlení [on-line] - *Programy a podpory* [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <http://www.sfrb.cz/programy/>

⁶²Nejvyšší kontrolní úřad [on-line] – *Podrobná informace z ukončené kontrolní akce č. 11/33* [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <http://nku.cz/scripts/detail.php?id=6128>

⁶³HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

- dotace ze státního rozpočtu,
- výnosy z veřejných sbírek a loterií organizovaných fondem,
- sjednané podíly na příjmech z projektů, na které byly poskytnuty prostředky Fondu,
- úroky z návratných finančních výpomocí poskytnutých Fondem,
- další zdroje stanovené výše uvedeným zákonem a zvláštními právními předpisy.⁶⁴

Všechny prostředky se poskytují ve formě účelových dotací, půjček či návratných finančních výpomocí na základě písemné žádosti a na jejich poskytnutí nemá právní nárok. O poskytnutí prostředků rozhoduje Rada, jakožto vrcholný orgán Fondu.

Státní fond kultury je ale veřejnosti známý spíše díky svému projektu on-line loterie nazvaný Česká Lotynka, který zkrachoval a skončil s dluhem 226 milionů korun. Fond kvůli tomuto projektu zastavil u banky dům U Černé Matky Boží a palác U Hybernů. Dluh zaplatil stát a Fond ho dodnes splácí Ministerstvu financí. Od roku 2006 Fondu chyběla i Rada, jakožto vrcholný orgán, který nebyl zvolen. Díky tomu nemohl Fond poskytovat žádnou dotaci na kulturu a omezil se pouze na pronájem památek. Toto hospodaření Fondu kritizoval posléze Nejvyšší kontrolní úřad, který mu vytýkal neplnění jeho funkce⁶⁵ a mluvilo se o zrušení Fondu. Na konci roku 2011 Poslanecká sněmovna Parlamentu zvolila Radu Fondu, a základní účel Fondu tak byl obnoven.⁶⁶

3.2.6 Státní fond kinematografie

“Státní fond kinematografie byl založen 1. ledna 2013 zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu). Na základě ustanovení § 58 odst. 2 uvedeného zákona je právním nástupcem Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, který zanikl k 31. 12. 2012, a přebírá jeho veškeré závazky a povinnosti. Jeho hlavním cílem Státního fondu kinematografie je podpora a propagace českého filmu.

⁶⁴ Více viz § 7 zákona č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky, ve znění pozdějších právních předpisů.

⁶⁵ Nejvyšší kontrolní úřad [on-line] – *Podrobná informace z ukončené kontrolní akce č. 11/33* [cit. 13. července 2013]. Dostupné z: <http://nku.cz/scripts/detail.php?id=6128>

⁶⁶ HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

Jeho postavení je dále upraveno Statutem Státního fondu kinematografie, který se podrobněji zabývá jeho činností, organizací a hospodařením, jednáním Rady a Výboru či rozdělováním finančních prostředků Fondu.

Státní fond kinematografie je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku se sídlem v Praze. Je právním nástupcem Státního fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie, převzal jeho závazky a hospodaří s jeho majetkem. Jeho nadřízeným správním orgánem je Ministerstvo kultury.⁶⁷

⁶⁷HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie*, <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>.

4 STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Státní fond životního prostředí (dále jen „Fond“) vznikl na základě zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, a to sloučením dvou předchozích státních fondů a to Fondu životního prostředí a Fondu ochrany ovzduší. Fond spadá pod Ministerstvo životního prostředí (MŽP). Tento fond byl založen, aby pomáhal environmentálnímu růstu České republiky. Napomáhá na základě schválených žádostí k čerpání dotací jak pro právnické osoby, tak i pro fyzické osoby, dále poskytuje finanční subvence, převzetí závazků, půjčky atd. související s ochranou ŽP, v rámci podpory programu výzkumu, zavádění nových technologických prostředků vhodných pro zlepšení situace životního prostředí, podpory programů výzkumu, vývoje, a mnoho dalších akcí napomáhající k zlepšení ŽP a mnoho další ekonomických, ekologických a informačních projektů schválených v rozpočtu fondu.⁶⁸

Státní fond životního prostředí je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku se sídlem v Praze. Je právním nástupcem Státních fondů ochrany ovzduší a vodního hospodářství, převzal jeho závazky a hospodaří s jejich majetky a to již od roku 1991. Jeho přímým správním nadřízeným orgánem je Ministerstvo životního prostředí.⁶⁹

4.1 Orgány Fondu

„Fond je právnickou osobou. Správcem Fondu je ministerstvo. Ministerstvo vykonává vůči Fondu zřizovatelské funkce, jako věcně příslušný ústřední správní úřad dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Při tom se řídí zvláštními právními předpisy, zejména zákonem č. 388/1991 Sb. Jménem ministerstva vykonává funkce věcně příslušného správního úřadu vůči Fondu náměstek ministra – ředitel sekce fondů EU, ekonomických a dobrovolných nástrojů.“⁷⁰

⁶⁸ Srov. BOUKAL, P. *Fundraising pro neziskové organizace*, s. 178

⁶⁹ Srov. tamtéž.

⁷⁰ *Statut Státního fondu životního prostředí České republiky* <https://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/53/15924-statut_sfzp_cr.pdf>.

4.1.1 Ředitel Fondu

V čele Fondu sedí ředitel, kterého smí jmenovat a odvolávat pouze ministr životního prostředí.

Ten má v pravomoci jako statutární orgán Fondu, nebo pověřený zástupce navrhovat, upravovat vztahy a náplně činností daných útvarů ve Fondu, které následně předkládá ministrovi ke schválení. Dále pak má za úkol předkládat ministrovi návrhy na jednotlivé členy Rady Fondu, členy výboru Fondu, jeho složení a také řád Fondu, jeho dodatky či případné změny, které následně schvaluje opět ministr.⁷¹

4.1.2 Rada Fondu

Rada Fondu se zřizuje z důvodu poradního orgánu ministra. Členy rady fondu jmenuje ministr. Její činnost se řídí podle jednacího řádu, který ministr předem schválí. Má za úkol:

- zásadní otázky tvorby a užití prostředků Fondů,
- hlídání ročních rozpočtů příjmů a výdajů Fondu,
- dále pak posuzuje nevržená opatření při zabezpečování prostředků Fondu.

Rada fondu může navrhnout ministrovi buď to vyšší či nižší čerpání pro dané případy, nicméně, musí být stále dodržována zásada ochrany životního prostředí. Dále pak schvaluje účetní závěrku a sestavu k rozvahovému dni.

A v neposlední řadě, posuzuje žádosti o dotace z Fondu, které podávají jak právnické osoby, tak fyzické osoby (žadatelé).⁷²

Tab. 1 – Seznam členů Rady SFŽP ČR platný k 6.10.2015⁷³

	Člen RF	Organizace
1.	Ladislav Okleštěk	Poslanecká sněmovna - Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj
2.	Ing. Josef Hájek	Poslanecká sněmovna - Výbor pro životní prostředí
3.	Ing. Jaroslav Holík	Poslanecká sněmovna - Výbor pro životní prostředí

⁷¹ Statut Státního fondu životního prostředí České republiky <https://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/53/15924-statut_sfzp_cr.pdf>.

⁷² Srov. §1 – 4 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí české republiky

⁷³ Státní fond životního prostředí, Rada Fondu, <<https://www.sfzp.cz/sekce/149/rada-fondu/>>.

4.	RSDr. Josef Nekl	Poslanecká sněmovna - Výbor pro životní prostředí
5.	Ing. Ladislav Šincl	Poslanecká sněmovna - Výbor pro životní prostředí
6.	Ing. Josef Uhlík	Poslanecká sněmovna - Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj
7.	RNDr. Jan Zahradník	Poslanecká sněmovna - Výbor pro životní prostředí
8.	Ing. Václav Zemek	Poslanecká sněmovna - Výbor pro životní prostředí
9.	Ing. Ivo Bárek	Senát - Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí
10.	RNDr. Miloš Vystrčil	Senát - Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí
11.	Ing. Jan Kříž	Ministerstvo životního prostředí
12.	Ing. Jiří Vaníček	Ministerstvo financí
13.	Ing. Pavlína Kulhánková	Ministerstvo průmyslu a obchodu
14.	JUDr. Jan Blecha	Ministerstvo pro místní rozvoj
15.	Ing. Dan Jiránek	Svaz měst a obcí ČR
16.	Mgr. Daniel Havlík	Asociace krajů ČR
17.	RNDr. Libor Ambrozek	Český svaz ochránců přírody

4.1.3 Výbor Fondu

Členy výbor Fondu stejně jako členy Rada Fondu jmenuje a odvolává ministr. Slouží k realizaci aktivit ke každému jednotlivému programu. Jeho založení není povinné, proto se tento výbor také nazývá jako monitorovací výbor. Má za úkol kontrolovat chod jednotlivých aktivit a jeho statut je upravován pro každý jednotlivý program zvlášť. Kdy všechny statuty a jejich dodatky musí schválit ministr.⁷⁴

4.2 Příjmová stránka Státního fondu životního prostředí

„Příjmy Státního fondu životního prostředí ČR upravuje § 2, odstavec 1) zákona o SFŽP. Příjmy SFŽP lze rozdělit do pěti zobecňujících kategorií: 1) Poplatky

⁷⁴ Srov. *Statut Státního fondu životního prostředí České republiky* <https://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/53/15924-statut_sfzp_cr.pdf>.

souvisejícími s ochranou přírody – poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, poplatků za znečišťování ovzduší, poplatky podle zákona o odpadech, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu³⁵, poplatky za skutečný odběr podzemních vod³⁶ a úhrady za vydobyté nerosty³⁷. 2) Pokuty a postihy. Pokuty uložené ministerstvem životního prostředí a Českou inspekcí životního prostředí za porušení právních předpisů a opatření k ochraně životního prostředí³⁸. Peněžní příjmy z postihu žadatelů za neoprávněné použití nebo zadržení prostředků SFŽP. 3) Dotace ze státního rozpočtu. 4) Podíly na výnosu daní. Toto ustanovení zůstává nenaplněno, v současnosti nejsou žádné podíly daní příjmem SFŽP. 5) Ostatní příjmy – úvěry od právnických osob, příspěvky od tuzemských a zahraničních právnických a fyzických osob a další příjmy stanovené obecně závaznými právními předpisy v jednotlivých úsecích životního prostředí.⁷⁵

5 ZELENÁ ÚSPORÁM

5.1 O programu Nová zelená úsporám

„Program Ministerstva životního prostředí, administrovaný Státním fondem životního prostředí ČR (dále jen „fond“), podporuje energeticky úsporné rekonstrukce rodinných domů, bytových domů, výměnu nevyhovujících zdrojů na vytápění a využívání obnovitelných zdrojů energie. Představuje ekonomicky nejlepší prorůstové opatření pro českou ekonomiku, pro rozvoj podnikatelské sféry ve stavebnictví, strojírenství a dalších souvisejících oborech. Významným efektem programu Nová zelená úsporám (dále jen „program“) je také tvorba nebo udržení desítek tisíc pracovních míst.“⁷⁶

Hlavní cíl programu je zlepšit stav životního prostředí tím, že se sníží produkce emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů (zejména emisí CO₂), potom také nižší spotřeba energie a podpora ekonomiky České republiky, což má další sociální přínosy jako například vyšší kvalita bydlení občanů, lepší vzhled měst a obcí, nebo nastartování dlouhodobých progresivních trendů.

„Česká republika získala na tento program finanční prostředky prodejem tzv. emisních povolenek EUA (European Union Allowance) dle zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění

⁷⁵ Státní fondy, <file:///C:/Users/Martina/Desktop/Downloads/DPTX_2010_1__0_37606_0_100272.pdf>.

⁷⁶ O programu. *Nová zelená úsporám*. <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/o-programu-3-vyzva/>>

pozdějších předpisů v rámci EU ETS v období 2013–2020. Financování Programu probíhá přes státní rozpočet ČR.⁷⁷

Program podporuje opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti budov, a to několika způsoby, především však zateplením obvodových plášťů a výměnou výplní stavebních otvorů (dveří a oken). Dále také podporuje výstavbu nových budov, které mají velmi malou energetickou náročnost (tyto budovy se blíží standardu pasivního domu⁷⁸), výměnu neekologických zdrojů tepla za efektivnější, k životnímu prostředí šetrné zdroje (například tepelné čerpadlo nebo kotel na biomasu) a instalaci technologií, které využívají obnovitelné energetické zdroje a rekuperace tepla⁷⁹ z odpadního vzduchu (fotovoltaické a solární termické systémy nebo jednotky nuceného větrání s rekuperací). Princip pro přiznání výše dotace je jednoduchý – čím více se sníží energetická náročnost budovy díky realizaci opatření, tím větší je částka finanční podpory. Program se dělí v závislosti na typu dotovaného objektu na:

- Podprogram Nová zelená úsporám – bytové domy,
- Podprogram Nová zelená úsporám – rodinné domy.

V každém z podprogramů jsou definovány podporované oblasti, které se značí velkými písmeny, tyto oblasti a také jejich podoblasti určují jednotlivé možnosti dotací.

Oblast podpory pro bytové domy:

A. Snížování energetické náročnosti bytových domů již postavených

- dotace na výměnu elektrického vytápění za systémy s tepelnými čerpadly,
- dotace na zateplení obálky budovy – vyměněním dveří a oken, zateplením obvodových stěn, podlahy, stropu, střechy,
- dotace na instalaci systémů nuceného větrání s rekuperací tepla z odpadního vzduchu,
- dotace na výměnu neekologického zdroje tepla (kotel spalující uhlí, uhelné brikety, koks či mazut) za efektivní a ekologicky šetrné zdroje (kotel spalující biomasu, plynový kondenzační kotel nebo tepelné čerpadlo),
- dotace na instalaci solárních termických systémů,

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Pasivní dům je stavba splňující přísná dobrovolná kritéria energetických úspor při provozu domu. Roční potřeba tepla na vytápění je menší než 15 kWh na m² obytné plochy za rok, roční potřeba všech energií bez rozdílu účelu je menší než 120 kWh na m² obytné plochy za rok a obálka budovy je neprůvzdušná (při podtlaku či přetlaku 50 Pa nemůže za hodinu dojít netěsnostmi v obálce k výměně více než 60 % vnitřního objemu vzduchu.

⁷⁹ Rekuperace tepla znamená zpětné získání tepla.

- opatření mohou být prováděna samostatně nebo různě kombinovaná.

Oblasti podpory pro rodinné domy:

A. Snižování energetické náročnosti rodinných domů již postavených

- dotace na zateplení obálky budovy – vyměněním dveří a oken, zateplením obvodových stěn, podlahy, stropu, střechy,
- podporují se dílčí i komplexní opatření.

B. Výstavba rodinných domů s velmi malou energetickou náročností

- dotace na výstavbu nových rodinných domů s velmi malou energetickou náročností.

C. Efektivní využití zdrojů energie

- dotace na výměnu elektrického vytápění za systémy s tepelným čerpadlem,
- dotace na instalaci systémů nuceného větrání s rekuperací tepla z odpadního vzduchu,
- dotace na výměnu neekologického zdroje tepla (kotel spalující uhlí, uhelné brikety, koks či mazut) za efektivní a ekologicky šetrné zdroje (kotel spalující biomasu, plynový kondenzační kotel nebo tepelné čerpadlo),
- dotace na instalaci fotovoltaických nebo solárních termických systémů.

Oprávněně mohou žádat a přijímat podporu vlastníci bytových domů a vlastníci nebo stavebníci rodinných domů – například:

- fyzické osoby podnikatelé i nepodnikatelé,
- bytová družstva,
- společenství vlastníků jednotek,
- podnikatelské subjekty,
- města a obce (včetně městských částí),
- případně další právnické osoby.

Bližší upřesnění oprávněných žadatelů pro jednotlivé oblasti podpory lze nalézt v Závazných pokynech v sekci Oprávnění žadatelé.

Žádost o podporu se přijímá pouze elektronicky, na základě výzvy k podání žádosti. Žádost lze podat před zahájením, v průběhu nebo i po dokončení realizace podporovaného opatření. Za způsobilé se považují jen výdaje na dodávky nebo služby, které byly prokazatelně dokončené po rozhodném datu stanoveném následovně – maximálně 24 měsíců před datem vložení žádosti do informačního systému a zároveň ne dříve, než:

- 1. 1. 2014 – toto se vztahuje na podprogram rodinné domy,
- 1. 1. 2015 – toto se vztahuje na podprogram bytové domy.

5.2 Podmínky pro získání dotace

5.2.1 Bytové domy

U bytových domů je pouze jediná oblast podpory, a to oblast A. Ta je zaměřena na snižování energetické náročnosti bytových domů již postavených⁸⁰. Stavební opatření lze provádět samostatně nebo v různých kombinacích, je na vůli žadatele, jestli realizuje zateplení bytového domu a zároveň např. výměnu zdroje tepla pro vytápění nebo provede např. pouze instalaci technologií, které využívají obnovitelné energetické zdroje.

Není uvedeno, co všechno je potřeba udělat pro získání dotace, ale jsou stanoveny výsledky (např. výsledné hodnoty sledovaných technických parametrů či pokles vypočtené měrné neobnovitelné primární energie $E_{PN,A}$ v procentech). Platí zde základní pravidlo – čím větší počet opatření, které vedou k úspoře energie, žadatel o dotaci provede, tím vyšší podporu dostane. Oblast podpory A se podle dosažených energetických parametrů budovy po provedení úsporných opatření dělí na tři podoblasti podpory: A.0, A.1 a A.2.

Tab. 1 – Požadované parametry dle podoblasti podpory uvádí následující tabulky⁸¹

Sledovaný parametr	A.0	A.1	A.2
Dosažená klasifikační třída neobnovitelné primární energie $E_{PN,A}$	Bez požadavku	C ⁸²	A – B
Procentní snížení vypočtené měrné	$\geq 20 \%$ ⁸³	$\geq 30 \%$	$\geq 40 \%$

⁸⁰ Jednotlivé druhy dotací jsou uvedeny v předchozí podkapitole.

⁸¹ Vlastní zpracování dle Podmínky oblasti podpory A. *Nová zelená úsporám*.

<<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>>

⁸² „Jedná-li se o [památkově chráněnou budovu](#) a orgán památkové péče stanovil ve svém písemném stanovisku podmínky určující zvláštní postup při provádění některého z opatření, platí pro ni odlišný požadavek na dosažení klasifikační třídy neobnovitelné primární energie $E_{PN,A}$ a to dosažení minimálně klasifikační třídy D.“ Citace: <http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>

⁸³ „Jedná-li se o památkově chráněnou budovu a orgán památkové péče stanovil ve svém písemném stanovisku podmínky určující zvláštní postup při provádění některého z opatření, platí pro ni odlišný požadavek na procentní snížení vypočtené měrné neobnovitelné primární energie $E_{PN,A}$ oproti stavu před

neobnovitelné primární energie $E_{PN,A}$ oproti stavu před realizací opatření			
--	--	--	--

Tab. 2 – Požadavky na měněné stavební prvky uvádí následující tabulka⁸⁴

Sledovaný parametr	Označení [Jednotky]	A.0	A.1	A.2
Měněné stavební prvky obálky budovy	U [W.m ⁻² .K ⁻¹]	≤ 0,9 *U _{rec,20} ⁸⁵	dle požadavku ČSN 73 0540-2 a vyhl. č. 78/2013 Sb.	

Požadavky na výměnu zdrojů tepla:

- podporuje se výměna původních zdrojů tepla na tuhá fosilní paliva, která nespĺňují požadavky na 3. emisní třídu a zdrojů na vybraná kapalná fosilní paliva za centrální ekologicky šetrné zdroje včetně dalších příslušenství, zapojení, regulace a montáže do topné soustavy,
- podporuje se také výměna elektrického vytápění, které se používá jako hlavní tepelný zdroj pro vytápění za systém s tepelným čerpadlem,
- podpora se přiděluje formou fixně stanovené dotace na napojenou bytovou jednotku.

„Požadavky na akumulční zásobník tepla:

1. Zdroje na biomasu – požadován minimální měrný objem akumulčního zásobníku tepla (topné vody) 20 l/kW jmenovitého teplovodního výkonu zdroje, není-li v Závazných pokynech stanoveno jinak.

realizací opatření a to dosažení úspory ≥ 10 %.“ Citace: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>>

⁸⁴ Vlastní zpracování dle Podmínky oblasti podpory A. *Nová zelená úsporám*. Dostupné z: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>>

⁸⁵ „Jsou-li orgánem památkové péče stanoveny podmínky určující zvláštní postup při provádění, což bude doloženo písemným stanoviskem, platí pro danou část opatření podmínka $U \leq U_{N,20}$.“ Citace: <http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>

2. Tepelná čerpadla – požadován minimální měrný objem akumulčního zásobníku tepla (topné vody) 15 l/kW jmenovitého teplovodního výkonu zdroje, není-li v Závazných pokynech stanoveno jinak.⁸⁶

Požadavky na instalaci solárních systémů:

- podporuje se instalace solárních termických systémů do dokončených bytových domů včetně jejich příslušenství, zapojení, regulace a montáže do systému ohřevu topné vody nebo vytápění,
- podporují se pouze solární termické systémy s kolektory, které splňují minimální hodnotu účinnosti dle vyhlášky č. 441/2012 Sb., o stanovení minimální účinnosti užití energie při výrobě tepelné energie a elektřiny,
- podpora se přiděluje formou fixně stanovené dotace na napojenou bytovou jednotku.

Tab. 3 – Požadavky na technické parametry⁸⁷

Sledovaný parametr	Označení [Jednotky]	Požadovaná hodnota
Vypočtený celkový využitelný zisk solární soustavy	$Q_{ss,u}$ [kWh.rok ⁻¹ .b.j. ⁻¹]	≥ 600
Instalace akumulčního zásobníku tepla o měrném objemu vztaženém k celkové ploše apertury	[l.m ⁻²]	≥ 45

Požadavky na instalaci systémů nuceného větrání s rekuperací tepla:

- podporuje se instalace do dokončených bytových domů včetně jejich příslušenství, regulace a montáže systému,
- podporované zařízení musí zaručit provětrání veškerých obytných místností v dané bytové jednotce,
- větrací systém musí být navržen na základně platných norem,

⁸⁶ Podmínky oblasti podpory A. *Nová zelená úsporám*. <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>>

⁸⁷ Dle vlastního zpracování tamtéž.

- podporované zařízení musí splňovat požadavek minimální účinnosti podle kapitoly 2 Závazných pokynů,
- podpora se přiděluje formou fixně stanovené dotace na napojenou bytovou jednotku.

5.2.2 Rodinné domy

U rodinných domů existují tři oblasti podpory, a to oblasti A, B a C. Oblast A je zaměřena na snižování energetické náročnosti rodinných domů již postavených⁸⁸. Program podporuje jak dílčí, tak i komplexní opatření. Není uvedeno, co všechno je potřeba udělat pro získání dotace, ale jsou stanoveny výsledky (např. výsledné hodnoty sledovaných technických parametrů či pokles vypočtené měrné roční potřeby tepla na vytápění v procentech). Platí zde základní pravidlo – čím větší počet opatření, které vedou k úspoře energie, žadatel o dotaci provede, tím vyšší podporu dostane. Oblast podpory A se podle dosažených energetických parametrů budovy po provedení úsporných opatření dělí na čtyři podoblasti podpory: A.0, A.1, A.2 a A.3.

Tab. 4 – Požadované parametry dle podoblasti podpory uvádí následující tabulky⁸⁹

Sledovaný parametr	Označení [Jednotky]	A.0	A.1	A.2	A.3
Měrná roční potřeba tepla na vytápění po realizaci nebo	E_A [kWh.m ⁻² .rok ⁻¹]	bez požadavku	≤ 90	≤ 55	≤ 35
Průměrný součinitel prostupu tepla obálkou budovy	U_{em} [W.m ⁻² .K ⁻¹]		nebo		
			≤ 0,95 $U_{em,R}$	≤ 0,85 $U_{em,R}$	≤ 0,75 $U_{em,R}$
Méně stavební prvky obálky budovy	U [W.m ⁻² .K ⁻¹]	$U \leq 0,9^*$ U_{rec}	dle požadavku ČSN 73 0540-2 a vyhl. č. 78/2013 Sb.		
Procentní snížení vypočtené měrné roční potřeby tepla na vytápění E_A oproti stavu před realizací opatření	[%]	≥ 20 %	≥ 40 %	≥ 50 %	≥ 60 %
Povinná instalace systému	[-]	Ne	Ne	Ne	Ano

⁸⁸ Jednotlivé druhy dotací jsou uvedeny v podkapitole 5.1.

⁸⁹ Vlastní zpracování dle Podmínky oblasti podpory A. *Nová zelená úsporám*.

<<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/vyse-podpory-3-vyzva/>>

nuceného větrání s rekuperací tepla splňující podmínky pro podoblast C.4 ⁹⁰					
---	--	--	--	--	--

Oblast B je zaměřena na výstavbu rodinných domů s velmi malou energetickou náročností, program podporuje také změny dokončených budov, které před zahájením změny nesplňují definici rodinného domu podle kapitoly 11 Závazných pokynů. Oblast podpory B se podle dosažených energetických parametrů budovy po provedení úsporných opatření dělí na dvě podoblasti podpory: B.1 a B.2.

Tab. 5 – Podoblast B.1 a B.2 – požadované parametry⁹¹

Sledovaný parametr	Označení [Jednotky]	Podoblast podpory B.1	Podoblast podpory B.2
Měrná roční potřeba tepla na vytápění	E_A [kWh.m ⁻² .rok ⁻¹]	≤ 20	≤ 15
Měrná neobnovitelná primární energie	$E_{pN,A}$ [kWh.m ⁻² .rok ⁻¹]	≤ 90	≤ 60
Součinitel prostupu tepla jednotlivých konstrukcí na systémové hranici	U [W.m ⁻² .K ⁻¹]	≤ U_{pas}	≤ U_{pas}
Průměrný součinitel prostupu tepla obálkou budovy	U_{em} [W.m ⁻² .K ⁻¹]	≤ 0,22	≤ 0,22
Průvzdušnost obálky budovy po dokončení stavby	n_{50} [1.h ⁻¹]	≤ 0,6	≤ 0,6
Nejvyšší denní teplota vzduchu v místnosti v letním období	$\theta_{ai,max}$ [°C]	≤ $\theta_{ai,max,N}$	≤ $\theta_{ai,max,N}$
Povinná instalace systému nuceného větrání se zpětným získáváním tepla	[-]	Ano	Ano

⁹⁰ Na realizaci tohoto opatření je možné čerpat podporu.

⁹¹ Vlastní zpracování dle Podmínky oblasti podpory B. *Nová zelená úsporám*.

<<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/podminky-oblasti-podpory-b-3-vyzva/>>.

Oblast C je zaměřena na efektivní využití zdrojů energie.

Tab. 6 – Požadavky na solární termické systémy v podoblasti C.3.1 a C.3.2⁹²

Sledovaný parametr	Označení [Jednotky]	Podoblast podpory B.1	Podoblast podpory B.2
Vypočtený celkový využitelný zisk solární soustavy	$Q_{ss,u}$ [kWh.rok ⁻¹]	Bez požadavku	$\geq 2\ 200$
Vypočtený měrný využitelný zisk solární soustavy	$Q_{ss,u}$ [kWh.m ⁻² .rok ⁻¹]	≥ 350	≥ 280
Dosažení minimálního pokrytí potřeby teplé vody	[%]	≥ 50	Bez požadavku
Instalace akumulčního zásobníku tepla o měrném objemu vztáženém k celkové ploše apertury	[l.m ⁻²]	≥ 45	≥ 45

Tab. 7 – Požadavky na solární fotovoltaické systémy v podoblasti podpory C.3.3⁹³

Sledovaný parametr	Označení [Jednotky]	C.3.3
Dosažení minimálního pokrytí potřeby teplé vody	[%]	≥ 50
Instalace akumulčního zásobníku tepla o měrném objemu vztáženém k instalovanému výkonu solárního systému	[l.kWp ⁻¹]	≥ 80

5.3 Výše dotace

5.3.1 Bytové domy

Výše získané dotace závisí na rozsahu a kvalitě provedených opatření, čím vyšší počet opatření, které vedou k úspoře energie, žadatel provede, tím vyšší částku podpory dostane. Celková výše podpory na jednu žádost může činit maximálně 20 % řádně

⁹² Vlastní zpracování dle Podmínky oblasti podpory C. Nová zelená úsporám.

<<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/podminky-oblasti-podpory-c-3-vyzva/>>

⁹³ Tamtéž

doložených způsobilých výdajů, vyplácena je až po řádném provedení všech opatření, tzn. až po vydání Registrace a rozhodnutí, či Registrace a stanovení výdajů. Výše dotace u žádosti podané v režimu veřejné podpory může být omezena také pravidly pro čerpání vybraného typu veřejné podpory. V rámci této výzvy pro bytové domy je maximální výše dotace pro jednoho žadatele stanovena na 10 mil. Kč.

Maximální výše podpory se stanovuje jako suma dílčích podpor na jednotlivé zateplovací obálky budov a na instalované nebo měněné systémy technických zařízení budov (dále jen TZB) – solární termické systémy, zdroje tepla, systémy nuceného větrání s rekuperací tepla. V případě zateplení obálky budovy se dotace poskytuje podle rozsahu skutečně provedených opatření – tzn. podle ploch zateplovacích konstrukcí na obálce budovy, a to podle dosažené podoblasti podpory A.0 až A.2. První oblast je úvodní s nižšími požadavky, což umožňuje realizaci pouze dílčích opatření.

Tab. 8 – Maximální výše podpory na jednotlivé typy konstrukcí dle podoblastí⁹⁴

Typ konstrukce	A.0 a A.1 (Kč/m ²)	A.2 (Kč/m ²)
Obvodová stěna	260	340
Střešní konstrukce	230	300
Výplně otvorů	750	1 000
Podlaha na terénu	300	400
Ostatní konstrukce, stropy	120	160

„Jsou-li orgánem památkové péče stanoveny podmínky určující zvláštní postup při provádění podporovaných opatření, což bude doloženo písemným stanoviskem, platí pro danou část opatření zvýhodněný koeficient upravující výši dotace $k = 1,3$. Za památkově chráněnou budovu se považuje budova splňující definici dle kapitoly 11 [Závazných pokynů](#).”

V případě výměny zdrojů, instalace solárních systémů či systémů nuceného větrání se zpětným získáváním vzduchu se výše dotace odvíjí od velikosti domu (od počtu bytových jednotek) a od typu podporovaného zdroje/systému. Podpora je přidělována formou fixní dotace na bytovou jednotku.⁹⁵

⁹⁴ Vlastní zpracování dle Výše podpory. *Nová zelená úsporám*.

<<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/vyse-podpory-bytove-domy/>>

⁹⁵ Tamtéž.

Tab. 9 – Maximální výše podpory na vyměňované zdroje tepla⁹⁶

Typ zdroje	Výše podpory [Kč/b.j.]
Kotel na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	20 000
Tepelné čerpadlo voda – voda	25 000
Tepelné čerpadlo země – voda	25 000
Tepelné čerpadlo vzduch – voda	15 000
Plynový kondenzační kotel	5 000

Tab. 10 – Maximální výše podpory na instalované systémy⁹⁷

Typ systému	Výše podpory [Kč/b.j.]
Solární termické systémy	15 000
Centrální systémy větrání s rekuperací tepla	40 000
Decentrální systémy větrání s rekuperací tepla	30 000

„Výpočet dotace:

Maximální možná dotace (Kč) = SUMA (výměra konstrukce v m² × dotace dle typu konstrukce a podoblasti × (k) + počet bytových jednotek × dotace dle typu vyměněných nebo instalovaných systémů TZB)

k – koeficient upravující výši dotace; pro budovy a konstrukce bez zvýhodnění k = 1, pro budovy a konstrukce podléhající památkové péči k = 1,3

Postup výpočtu:

1. Vynásobíte zateplované plochy jednotlivých konstrukcí v m² zaokrouhlené na jedno desetinné místo směrem dolů s odpovídající výší dotace pro danou konstrukci a podoblast a s odpovídajícím koeficientem.
2. Získané součiny sečtete. Výsledné číslo odpovídá dílčí dotaci na opatření provedená na obálce budovy.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ Vlastní zpracování dle Výše podpory. *Nová zelená úsporám.*

<<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/vyse-podpory-bytove-domy/>>

3. Pokud současně provádíte i výměnu nebo instalaci systémů TZB, jako další krok vynásobíte počet bytových jednotek s jednotkovou dotací stanovenou pro daný zdroj/systém. Výsledné číslo odpovídá dílčí dotaci na opatření provedená v rámci TZB.
4. Součet dílčích dotací vypočtených v bodě 3 a 5 pak udává celkovou výši dotace.⁹⁸

Minimální výše dotace, o kterou je možné žádat, činí 50 000 Kč.

„Co musí splňovat bytový dům, na který se žádá dotace:

- definici bytového domu dle kapitoly 11 Závazných pokynů, a to jak před realizací, tak i po celou dobu udržitelnosti (tzn. 10 let od vydání Registrace a rozhodnutí, respektive Registrace a stanovení výdajů),
- schválený k užívání před 1. 7. 2007,
- v případě, že původní hlavní zdroj tepla na vytápění budovy je na tuhá fosilní paliva a nesplňuje požadavky na 3. emisní třídu nebo je na vyjmenovaná kapalná fosilní paliva, je žadatel povinen provést jeho výměnu za nový zdroj splňující podmínky Programu nebo provést napojení na systém centrálního zásobování teplem.⁹⁹

5.3.2 Rodinné domy

Výše získané dotace závisí na rozsahu a kvalitě provedených opatření, čím vyšší počet opatření, které vedou k úspoře energie, žadatel provede, tím vyšší částku podpory dostane. Celková výše podpory na jednu žádost může činit maximálně 50 % řádně doložených způsobilých výdajů, vyplácena je až po řádném provedení všech opatření, tzn. až po vydání Registrace a rozhodnutí, či Registrace a stanovení výdajů. Výše dotace u žádosti podané v režimu veřejné podpory může být omezena také pravidly pro čerpání vybraného typu veřejné podpory. V rámci této výzvy pro rodinné domy je maximální výše dotace pro jednoho žadatele stanovena na 5 mil. Kč. Pro rodinné domy, které se nacházejí v Ústeckém a Moravskoslezském kraji se dotační sumy zvyšují o 10 %.

⁹⁸ Výše podpory. *Nová zelená úsporám*. <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/vyse-podpory-bytove-domy/>>

⁹⁹ Tamtéž.

Tab. 11 – Maximální výše podpory na jednotlivé typy konstrukcí dle podoblastí¹⁰⁰

Typ konstrukce	A.0 a A.1 (Kč/m ²)	A.2 (Kč/m ²)	A.3 (Kč/m ²)
Obvodové stěny a podlahy nad exteriérem	500	600	800
Střechy	500	600	800
Výplně otvorů	2 100	2 750	3 800
Podlahy na terénu	700	900	1 200
Ostatní konstrukce, stropy	330	400	550

„Je-li budova památkově chráněna (viz definice v kapitole 11 Závazných pokynů) a zároveň orgán památkové péče stanovil ve svém písemném stanovisku podmínky omezující možnost provést některá opatření na obálce budovy v plném rozsahu, je možno žádat o podporu za podmínek platných pro památkově chráněné budovy.

Jsou-li orgánem památkové péče stanoveny podmínky určující zvláštní postup při provádění podporovaných opatření, které předepisují použití materiálů či postupů, u kterých lze jednoznačně doložit vyšší finanční náročnost oproti standardnímu řešení (nutnost použití izolačních materiálů s deklarovanou hodnotou tepelné vodivosti nižší než 0,030 W.m⁻¹.K⁻¹, zateplení konstrukce ze strany interiéru, výroba replik/repase oken a dveří, ozdobné architektonické prvky, sgrafita apod.), lze pro danou část opatření uplatnit zvýhodněný koeficient $k = 1,3$ upravující výši dotace pro daný typ konstrukce. Zvýhodnění se nepřiznává v případech, kdy je např. pouze omezena maximální tloušťka použité izolace nebo předepsána barevnost povrchů. O přiznání nároku na uplatnění zvýhodněného koeficientu rozhoduje Fond.¹⁰¹

„Výpočet dotace:

Maximální možná dotace (Kč) = SUMA (výměra konstrukce v m² × dotace dle typu konstrukce a podoblasti × (k))

k – koeficient upravující výši dotace; pro budovy a konstrukce bez zvýhodnění $k = 1$, pro budovy a konstrukce podléhající památkové péči $k = 1,3$; pro budovy v bonifikovaných krajích $k = 1,1$; pro konstrukce s použitím environmentálního prohlášení typu III $k = 1,05$

¹⁰⁰ Vlastní zpracování dle Výše podpory. *Nová zelená úsporám*. <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/vyse-podpory-3-vyzva/>>

¹⁰¹ Tamtéž.

Uplatní-li se více koeficientů "k" současně, je výsledný koeficient pro stanovení výše podpory roven součinu dílčích koeficientů. Maximální hodnota výsledného koeficientu je $k = 1,05$.

Postup výpočtu:

5.3.2.1.1.1.1 Vynásobíte zateplované plochy jednotlivých konstrukcí v m² zaokrouhlené na jedno desetinné místo směrem dolů s odpovídající výší dotace pro danou konstrukci a podoblast a s odpovídajícím koeficientem.

5.3.2.1.1.1.2 Získané součiny sečtete a vyjde vám výše dotace.

Podoblast A.4 – Podpora na zpracování odborného posudku a zajištění odborného technického dozoru

Maximální celková výše podpory je 25 000 Kč, maximálně však 15 % z přiznané částky podpory v podoblasti A.0, A.1, A.2 nebo A.3.¹⁰²

Tab. 12 – Jednorázová fixní dotace na jeden rodinný dům¹⁰³

Podoblast podpory	Popis	Výše podpory [Kč/dům]
Podoblast B.1	Dům s velmi malou energetickou náročností	300 000
Podoblast B.2	Dům s velmi malou energetickou náročností s důrazem na použití obnovitelných zdrojů energie	450 000

Pro rodinné domy, které se nacházejí v Ústeckém a Moravskoslezském kraji se dotační sumy zvyšují o 10 %.

„Podoblast B.3 – Podpora na zpracování odborného posudku, zajištění měření průvzdušnosti obálky budovy a na odborný technický dozor nad prováděním stavby. Maximální celková výše podpory je 35 000 Kč.

Podoblast B.4 - Zvýhodnění při použití výrobků se zpracovaným environmentálním prohlášením typu III:

- podporu lze žádat pouze současně s podáním žádosti v podoblasti podpory B.1 nebo B.2,

¹⁰² Výše podpory. *Nová zelená úsporám*. <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/vyse-podpory-3-vyzva/>>

¹⁰³ Dle vlastního zpracování tamtéž.

- jsou-li pro realizaci opatření použity výrobky a materiály s vydaným environmentálním prohlášením typu III, je výstavba zvýhodněna částkou 10 000 Kč,
- pro přiznání zvýhodnění musí být použito alespoň 5 různých výrobků nebo materiálů se zpracovaným environmentálním prohlášením typu III, přičemž souhrnné způsobilé výdaje spojené s pořízením těchto výrobků a materiálů musí být alespoň 150 000 Kč.¹⁰⁴

Tab. 13 – Podoblasti D.1 a C.2 – Výměna zdrojů tepla

Podoblast podpory		Typ zdroje	Výše podpory [Kč]	
			C.1 (se zateplením)	C.2 (bez zateplení)
C.1.1	C.2.1	Kotel na biomasu s ruční dodávkou paliva	50 000	40 000
C.1.2	C.2.2	Kotel na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	100 000	80 000
C.1.3	C.2.3	Krbová kamna na biomasu s teplovodním výměníkem s ruční dodávkou paliva a uzavřené krbové vložky s teplovodním výměníkem	50 000	40 000
C.1.4	C.2.4	Krbová kamna nebo vložka na biomasu s teplovodním výměníkem se samočinnou dodávkou paliva	50 000	40 000
C.1.5	C.2.5	Tepelné čerpadlo voda – voda	100 000	80 000
C.1.6	C.2.6	Tepelné čerpadlo země – voda	100 000	80 000
C.1.7	C.2.7	Tepelné čerpadlo vzduch – voda	75 000	60 000
C.1.8	C.2.8	Plynový kondenzační kotel	18 000	15 000
C.1.9	C.2.9	Napojení na soustavu zásobování teplem s vyšším než 50% podílem OZE	40 000	30 000

¹⁰⁴ Výše podpory. *Nová zelená úsporám*. <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/vyse-podpory-3-vyzva/>>

5.4 Jak žádat o dotace

Podrobný popis jak podat žádost naleznete na webových stránkách SFŽP:

<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/jak-pozadat-o-podporu-krok-za-krokem-3-vyzva/>

PROJEKT ZELENÁ ÚSPORÁM – ZHODNOCENÍ

V přílohách 1. až 88 se můžete podívat na veškerou dokumentaci potřebnou k žádosti o Zelenou úsporám.

Žádost z oblasti programu A1 – rodinné domy z roku 2012 byla kladně přijata a zrealizována.

Podle kapitoly 5. si můžete detailně projít jednotlivé oblasti podpory s ohledem na Zelenou úsporám a vidět v přílohách, že projekt byl zaměřen a také následně přiřazen do podoblasti žádosti A1.

Nyní se podmínky pro akceptaci žádostí zmírnily a nyní by mohli žádat o A2, kde jsou vyšší dotace.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnocení státních fondů a zhodnocení daného projektu, který byl zrealizován roku 2012. Celý proces projektu a jeho dokumentaci naleznete v přílohách této bakalářské práce.

Tato bakalářská práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Každá tato část je rozdělena do dalších podkapitol a ty následně jsou detailněji popsány.

Díky přílohám, které jsou vloženy za text, se můžete podívat jak probíhala celá projekce vybraného projektu Zelená úsporám v kraji vysočina.

Podle kapitoly 5 Zelená úsporám, a tabulkám, které jsou v ní vložené, jde vidět, že projekt, který byl v roce 2012 zrealizovaný, by při letošních podmínkách, které byli zmírněny, dosáhl z oblasti A1, kde jsou nižší dotace na A2, kde dotace jsou vyšší a mohou se čerpat až do 5 mil. Kč.

Pro praktickou část jsem vybrala SFŽP, který jsem popsala podrobněji a zaměřila se na způsob jeho čerpání dotací a to v rámci projektu Zelená úsporám.

Z roku 1991 kdy byl tento fond založen z důvodu zanikající dvou fondů předešlých. Je vidět, jak velkou cestu již tento fond ušel.

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Martina Čulíková
Instituce:	Moravská vysoká škola Olomouc
Název práce v českém jazyce:	Státní fond životního prostředí ČR se zaměřením na projekt Zelená úsporám
Název práce v anglickém jazyce:	State Environmental Fund of the Czech Republic Focusing on Green Savings Programme
Vedoucí práce:	Ing. Eva Jílková, Ph.D.
Počet stran:	59
Počet příloh:	55
Rok obhajoby:	2016
Klíčová slova v českém jazyce:	Státní fondy, veřejný rozpočet, Státní fond životního prostředí, financování, Zelená úsporám
Klíčová slova v anglickém jazyce:	State Funds, Public Budget, State Environmental Fund , Finance, Green Savings Programme

Anotace v českém jazyce:

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit fungování Státního fondu životního prostředí a jeden z jeho programů Zelená úsporám. Teoretická část bude věnována popisu charakteristiky veřejný rozpočet, státní fondy a jejich financování ze strany státu. V praktické části pak zvolím daný projekt Zelená úsporám a provedu komparaci s jeho nástupem Nová zelená úsporám.

Anotace v anglickém jazyce:

The aim of this bachelors work was to evaluate the functioning of the State environmental fund and one of the projekt – Green Saving Programme. The theoretical part will be devoted to the description of the characteristics of the public budget, State

funds and their funding from the State. In the practical part, then pick one of the projects Green saving programme and will do compare with the new one call New Green Saving Programme.

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

Literatura:

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 260 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

Statut Státního fondu životního prostředí České republiky [online]. , 4 [cit. 2016-01-08]. Dostupné z: https://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/53/15924-statut_sfzp_cr.pdf

Zák. č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Červenka, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. 1. vyd. Praha: Leges, 2009. ISBN 978-80-87212-11-0.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-497-0.

PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

MALÍKOVÁ, E. *Veřejná politika. Aktéři a procesy*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 111 s. ISBN 80-223-1800-0.

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance - úvod do problematiky*. Praha: Nakladatelství ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

POTŮČEK, Martin a kol. *Veřejná politika*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 399 s. ISBN 80-86429-50-4.

ŠELEŠOVSKÝ, Jan a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. Brno: Masarykova Univerzita, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

TOMÁŠKOVÁ, E. *Veřejné finance*. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. 115 s. ISBN 80-210-4177-3.

OCHRANA, F. *Veřejné rozpočty jako nástroj veřejné politiky a strategického vládnutí. Veřejná politika, veřejná volba, veřejný zájem*. Praha: CESES FSV Univerzita Karlova, 2005. 53 s. ISSN 1801-1659.

SLAVÍČEK, P. *Státní fondy v České republice*. Praha: Komora auditorů České republiky, 2010. roč. 17. č. 7 ISSN 1210-9096.

Elektronické zdroje:

Podmínky oblasti podpory B. *Nová zelená úsporám* [online]. [cit. 2016-01-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/podminky-oblasti-podpory-b-3-vyzva/>>

Podmínky oblasti podpory A. *Nová zelená úsporám* [online]. [cit. 2016-01-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/podminky-oblasti-podpory-a-bytove-domy/>>

O programu. *Nová zelená úsporám* [online]. [cit. 2016-01-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/o-programu-3-vyzva/>>

Výše podpory. *Nová zelená úsporám* [online]. [cit. 2016-01-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/bytove-domy/1-vyzva-bytove-domy/vyse-podpory-bytove-domy/>>

Výše podpory. *Nová zelená úsporám* [online]. [cit. 2016-01-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.novazelenausporam.cz/zadatele-o-dotaci/rodinne-domy/3-vyzva-rodinne-domy/vyse-podpory-3-vyzva/>>

HOUFKOVÁ, Petra. *Státní fond kinematografie* [online]. Brno, 2014, 2014 [cit. 2016-01-08]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/393251/pravf_m/>. Masarykova univerzita v Brně. Vedoucí práce Doc. JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.

Státní fondy [online]. Praha, 2010 [cit. 2016-01-08]. Dostupné z: file:///C:/Users/Martina/Desktop/Downloads/DPTX_2010_1_0_37606_0_100272.pdf. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce JUDr. Radim Boháč, Ph.D.

SFŽP ČR [online]. [cit. 2016-01-08]. Dostupné z: <https://www.sfzp.cz/sekce/149/rada-fondu/>

Potůček, Martin. *Veřejné zájmy a veřejná politika* [on-line]. Přednáška v rámci kurzu „Veřejná politika“. 2012. [cit. 7. dubna 2015]. Dostupné z: http://www.martinpotucek.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=179%3Averejna-politika-jsm521&catid=35%3Aostatni-kurzy&Itemid=80&lang=cs

Purkrábek, Miroslav. *Veřejný zájem a stárnutí* [on-line]. 1999. [cit. 7. dubna 2015]. Dostupné z: http://www.martinpotucek.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=178%3Acerejna-politika-sm501&catid=35%3Aostatni-kurzy&Itemid=80&lang=cs

Česká národní banka [on-line] – *Kurzy devizového trhu* [cit. 20. května 2015]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

Dostálová, Sylva. *Veřejný zájem musí být přesvědčivě odlišen od zájmu soukromého* [on-line]. Nejvyšší správní soud, 2013. [cit. 13. května 2015]. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz/Verejny-zajem-musi-byt-presvedcive-odlisen-od-zajmu-soukromeho/art/962>

Státní fond rozvoje bydlení [on-line] – *Programy a podpory* [cit. 13. června 2015]. Dostupné z: <http://www.sfrb.cz/programy/>

Státní zemědělský intervenční fond [on-line] - *Co je SZIF* [cit. 13. června 2015]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/co-je-szif>

Státní fond životního prostředí České republiky [on-line] - *Státní fond životního prostředí České republiky* [cit. 13. června 2015]. Dostupné z: <https://www.sfzp.cz/sekce/92/statni-fond-zivotniho-prostredi-cr/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1:** Veřejný zájem jako nadindividuální zájem12
- Obr. 2:** Jednoduchý model politického cyklu13
- Obr. 3:** Role vlády ve využití veřejného rozpočtu jako nástroje veřejné politiky ..16

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Podíly příjmů Fondu za rok 2012	46
--	----

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 – Požadované parametry dle podoblasti podpory uvádí následující tabulky	37
Tab. 2 – Požadavky na měněné stavební prvky uvádí následující tabulka	38
Tab. 3 – Požadavky na technické parametry	39
Tab. 4 – Požadované parametry dle podoblasti podpory uvádí následující tabulky	40
Tab. 5 – Podoblast B.1 a B.2 – požadované parametry	41
Tab. 6 – Požadavky na solární termické systémy v podoblasti C.3.1 a C.3.2	42
Tab. 7 – Požadavky na solární fotovoltaické systémy v podoblasti podpory C.3.3	42
Tab. 8 – Maximální výše podpory na jednotlivé typy konstrukcí dle podoblastí	43
Tab. 9 – Maximální výše podpory na vyměňované zdroje tepla.....	44
Tab. 10 – Maximální výše podpory na instalované systémy	44
Tab. 11 – Maximální výše podpory na jednotlivé typy konstrukcí dle podoblastí	46
Tab. 12 – Jednorázová fixní dotace na jeden rodinný dům	47
Tab. 13 – Podoblasti D.1 a C.2 – Výměna zdrojů tepla	48

PŘÍLOHY